

Kumla kommun
servicecenter@kumla.se

Rektor Leif Dickens
Leif.dickens@kumla.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Ekeby skola
i Kumla kommun

Tillsyn i Ekeby skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kumla kommun under hösten 2015. Ekeby skola besöktes av Skolinspektionen den 23 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

För Ekeby skola finns ingen nationell statistik att tillgå för skolenhetens kunskapsresultat.

Av skolans egen redovisning framgår att mellan 93 och 100 procent av eleverna i årskurs 3 uppnådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnena svenska, matematik, naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen våren 2015.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad
Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad
Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad
Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Ekeby skola visar att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Av tillsynen framgår dock att det finns brister i skolans arbete för elever i behov av särskilt stöd. Vidare finns brister i skolans kvalitetsarbete och i dokumentationen av kvalitetsarbetet. I kvalitetsarbetet saknas en uppföljning av skolenhetens samlade kunskapsresultat samt en utvärdering av hur förutsättningar för utbildningen och genomförandet av undervisningen påverkat resultaten. För att få en kontinuitet i skolenhetens kvalitetsarbete, trots rektors- och lärarbyten vill Skolinspektionen påtala vikten av att kvalitetsarbetet är dokumenterat. För detta har rektorn och huvudmannen ett särskilt ansvar.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kumla kommun att senast den 22 januari 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kumla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att en elev i behov av särskilt stöd ges sådant stöd som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå kunskapskraven.
- Upprätta åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd.

2015-10-22

5 (10)

Dnr 43-2015:4403

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av skollagen framgår även att insatta åtgärder ska följas upp och utvärderas samt att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av dokument från skolan framgår att rektorn under vårterminen 2015 beslutat om särskilt stöd för några elever. För dessa elever utarbetades inte åtgärdsprogram och de åtgärder som sattes in följdes inte upp. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och lärare att skolan under föregående läsår haft många personalbyten samt att den specialpedagogiska resursen inte räckt till.

Vid tiden för tillsynen har en ny specialpedagog tillträtt en tjänst vid skolan. Specialpedagogen har påbörjat ett arbete med att på nytt utreda de elever som vårterminen 2015 bedömts vara i behov av särskilt stöd och som går kvar på skolan. Av kompletterande information från rektorn framgår att för elever som bedömdes vara i behov av särskilt stöd under vårterminen pågår nya kartläggningar. Rektorn ska därefter besluta om dessa elever är i behov av särskilt stöd. Vid tiden för tillsynen har inga nya beslut fattats och inga åtgärdsprogram har upprättats för de elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd under vårterminen 2015.

Skolinspektionen bedömer att Ekebys skolas arbete med särskilt stöd brister då skolan inte skyndsamt utreder, beslutar om särskilt stöd och upprättar åtgärdsprogram för elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ekeby skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Kumla kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verk-

2015-10-22

6 (10)

Dnr 43-2015:4403

samhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kumla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Följa upp skolenhetens kunskapsresultat samt dokumentera dessa.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar dessa.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av rektorn. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen ska utvecklas. Vidare anger skollagen att varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen ska vara att de nationella målen uppfylls. Vidare framgår att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att (SKOLFS 2012:18) rektorn bör se till att dokumentationen är tillräcklig för att ligga till grund för beslut på enhetsnivå om prioriteringar och utvecklingsinsatser samt att rektorns bör skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiv och ändamålsenlig för enhetens kvalitetsarbete.

Av intervju med rektorn framgår att resultat från diagnoser i ämnena matematik och svenska följs upp på skolenhets- och kommunnivå. Därutöver ska lärarna skicka in kunskapsresultat/ prognos för elevernas förväntade kunskapsresultat för varje årskurs och ämne till kommunen på våren. Rektorn är osäker på om resultat/ prognoser skickades in för samtliga årskurser våren 2015. Rektorn har inte någon sammanställning av kunskapsresultaten på skolenhetsnivå. Av den dokumentation som sänts in till Skolinspektionen framgår andel elever som nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper i årskurs 3 år 2015. Vidare framgår prognoser för elevernas förväntade kunskapsresultat i årskurs 1 och 2, men inte för elever i årskurs 4 och 5.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens kvalitetsarbete. Rektorn har inte följt upp skolenhetens samlade kunskapsresultat samt saknar en dokumentation av de samlade kunskapsresultaten för enheten. Skolenheten saknar därmed en viktig grund för att, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.

2015-10-22

7 (10)

Dnr 43-2015:4403

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ekeby skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Kumla kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga områden

Skolinspektionen har vid tillsynen av Ekeby skola även granskat ett antal kritiska faktorer inom nedanstående områden. Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

2015-10-22

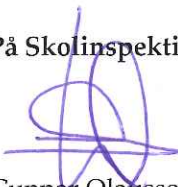
8 (10)

Dnr 43-2015:4403

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Beslutsfattare

Lena Stadler
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Ekeby skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2015-10-22

10 (10)

Dnr 43-2015:4403

Fakta om Ekeby skola

Antal elever i årskurs F-5 är 82 varav 11 går i förskoleklassen.

Skolenheten leds av en rektor. Skolan är organiserad i fyra grupper med inriktning mot förskoleklass, årskurs 1-3 a, årskurs 1-3 b samt årskurs 4-5.